

Pregó de la Festa de Sant Romà

Pregoner: Mn. Narcís Ponsatí i Prujà

Ajuntament de
Lloret de Mar

SAMLM
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL DE LLORET DE MAR

Excel·lentíssim Sr. Alcalde,

Senyores, senyors,

Amics:

És per a mi un honor haver estat escollit per aquest acte.

Han estat deu anys els que he conviscut amb vosaltres, sentint molt dins meu tot el que forma part de la vida i les persones de Lloret de Mar.

He estimat i estimo aquest poble, que he intentat servir amb totes les meves limitacions i vull per a ell el millor, el millor present i el millor futur.

Avui sóc aquí per convidar-vos a fer festa. I, a fe, que ho faig de cor. Oimés quan els del meu ram hem aparegut sovint com els grans aixafaguitarres de la societat. Hem tacat l'alegria de viure d'una sospita que l'ha feta perillosa.

Voldria, en la mesura de les meves pobres possibilitats, esmenar aquest greuge:

Amics de Lloret: feu festa, alegreu-vos, divertiu-vos, balleu, mengeu bé, reuniu-vos amb els qui estimeu i sentiu-vos feliços no només perquè és la festa major de Sant Romà (i deixeu-me fer el parèntesi obligat: tan és que els vostres antics passessin la festa del dia de Sant Romà soldat al dia de Sant Romà diaca). Sant Romà, el que sigui, o tots dos, són l'excusa per festejar que sou un poble (avui, ben bé una ciutat) , això sí, un poble molt especial. Lloret és un poble de pobles.

Tantes vegades, passejant pels carrers de Lloret, tractant amb vosaltres o exercint la meva tasca, he pensat en les circumstàncies, les característiques, les possibilitats o les limitacions, les virtuts o els vicis d'aquesta població tant especial i única que és Lloret de Mar.

En ella s'agermanen una gran varietat de poblacions: una població autòctona que, gràcies a la fabulosa activitat turística, d'ara ja fa forces anys, ha pogut veure i viure una transformació en el sentit d'un millorament gran en tots sentits; una població molt important immigrant d'altres terres d'Espanya, actualment fortament arrelada i amb gran participació en els beneficis generals del turisme; i una població de nova immigració, pluricultural, plurilíngüe, plurireligiosa i tots els "pluri" que vulgueu, que esgarrapa com pot un lloc al sol del benestar econòmic, però que deixa entreveure llacunes molt importants; uns lloretencs, l'origen dels quals fou el turisme, del país o forani, i avui estan ben assentats aquí, amb casa pròpia, amb negoci propi també i estimen aquest mar i estimen aquest poble.

El turisme de temporada, que és al·livió sempre incert, de vegades xafegada i de vegades goteig, però que és esperat com aigua de maig per tothom. La presència massiva d'activitats comercials que importa de l'extrem orient els seus treballadors, integrats al paisatge de tant veure'ls cada dia, sigui festa o no, obrir de bon matí les persianes de la botiga d'on

en surt aquelles hores una música dolça i esllanguida que els fa somniar amb casa seva.

Segur que aquesta enumeració oblida moltes realitats que configuren aquest conglomerat que és Lloret. Oblit degut al meu desconeixement (deu anys donen el que donen).

Com podem viure junts? És una pregunta que sovint ens haurem plantejat davant la gran diversitat d'aquesta població. Diverses ètnies, llengües, religions... Comunitats diferents, i no només individus diferents, que coincideixen d'una manera estable en un mateix lloc.

Viure junts és un problema obert. El ressorgiment de les minories ho planteja i l'aparició de les comunitats d'immigrants que venen a casa nostra ho fa evident.

Per què és un problema viure junts? Què hi ha al darrera d'això que anomenen problema? Hi ha unes carències. Les xarxes socials estables han entrat en crisi. Assistim al final de la proximitat de les institucions (no sabem qui pren les decisions sobre la nostra empresa, els nostres diners i, en definitiva sobre la nostra vida), La desarticulació de la família: les persones creixem soles, sense educar-nos en aquella realitat de convivència en que persones diferents en sexe, edat, generació, capacitats, vivien la unitat i el sentit d'un destí comú, etc.

Com podem viure en pau amb els nous immigrants? Les comunitats noves són integrables? La qüestió de viure junts adquireix trets diferents a cada regió, però és decisiva per a les institucions, les religions, la política i, en general, per a tota classe de relacions.

És possible, doncs, viure junts amb tantes diferències? Què vol dir realment la diferència? Quin són els límits de la diversitat?

Avui els límits en els que les persones podem viure junts ens preocupen (i el terrorisme aguditza aquesta percepció). No només s'ho plantegen polítics i intel·lectuals sinó també la gent del carrer.

Hi ha una proximitat física (la convivència) i hi ha també la proximitat virtual: els canals de la globalització. En el món global, els gustos es barregen i les tradicions també. Hi ha, a més, els viatges, etc. Viure junts sembla un destí inevitable, però no sempre apareix com una opció tranquil·litzadora. Els dos elements en concurrència són la identitat i la globalització.

Les identitats no es reestructuren sempre d'una manera tranquil·la: hi ha conflictes amb els veïns a l'hora d'exercir cadascú la seva pròpia identitat. Molta gent avui pensa que el renaixement de fonamentalismes i d'integristes és una reacció contra la globalització.

Ara bé, la imparable globalització hauria de ser –crec jo– una ocasió, no només una necessitat, per formular la pròpia identitat en un horitzó més

ampli: ens cal dir qui som als veïns i a tothom. Ens cal explicar-nos en el moment en que un mateix es recol·loca davant la nova situació. És una ocasió cultural que tenim i no l'hem de considerar una amenaça, sinó una possibilitat. Encara que res no ens salva dels perills dels conflictes, res no ens salva tampoc, de l'impuls de separar-nos per tal d'afirmar-nos nosaltres mateixos; però fer-ho seria un error.

Ja que cada persona som dipositaris de dues herències: la vertical, que ens ve de la història i de la tradició i la horitzontal, que ens ve la contemporaneïtat.

Encara que pensem que la identitat és la predominant, sentim també una gran atracció per ser com els nostres contemporanis i això ens duu a fer canvis profunds, canvis que alteren la nostra mateixa identitat. Sovint, si afirmem amb tanta ràbia les nostres diferències, és perquè aquestes cada dia disminueixen més: cada dia som més iguals. La contemporaneïtat crea idees, passions, modes, ... que arriben a molta gent. A vegades, com hem dit, fins i tot, aquest flux és tant fort que crea un home o una dona desarrelats, sense identitat.

Ara bé, avui la identitat ens la donem a través de decisions personals (no només de l'absorció passiva d'un context cultural donat). Aquestes decisions personals ens fan membres d'un "nosaltres col·lectiu". La contemporaneïtat ens vindrà avui donada per:

- a) una consciència comuna,
- b) la convivència en un mateix lloc i
- c) la percepció d'un temps que ens és comú.

Malgrat aquest fort corrent de ser com tothom, sí, és veritat, som diferents, però no som de cap manera "purs" ni podem viure "aïllats". Aïllar-se és perillós. És un procés artificios i agressiu. Duu a aquella "*pureté dangereuse*", origen de molts conflictes que afirma que cal reaccionar contra els altres, perquè vivim en un món brut i contaminat, mentre que ens cal preservar la nostra puresa i ens cal posar en pràctica els nostres desitjos de neteja.

Avui tots som mestissos. En nosaltres s'hi barregen empremtes de famílies, comunitats, llengües, religions, etc. Les identitats no són pures i a més ens desenrotllem en un teixit d'intercanvi constant de connexions amb altres identitats.

I, a més, una altra constatació: les diferències existeixen i, a vegades, surten amb virulència però el teixit i les interconnexions no es trenquen i continuem convivint.

Som diferents, però som molt afins i tenim molts punts en comú i podem conviure.

Ja no creiem en messianismes que ens duguin màgiques solucions, però sabem que, si bé el demà ens pot dur terratrèmols, és menys fosc del que normalment diuen si acceptem de mirar-lo conjuntament.

Gràcies a Déu ja hi ha -encara que sigui parcialment- una de civilització de la convivència, però hem de fer-la més ampla i més estable i hem d'augmentar la seva acceptació entre la gent.

Un món difícil d'entendre.

Davant d'un món tan complex som tots una mica incompetents. Tenim, sí, una gran informació de tot el que passa a totes les latituds. Tot ho sabem amb molta rapidesa, però no és fàcil orientar-se.

No obstant no ens és possible viure sense un mínim d'interpretació del que passa. Necessitem trobar respostes a les situacions. Tots som al balcó del món i el món virtual ens apropa la informació del que és lluny.

Un error típic de la informació globalitzada és construir preguntes cada vegada més generals i aspirar a respostes globals. Sovint seran respostes fruit de simplificacions, encara que siguin mediàticament eficaces. Cal una visió realista del nostre món, però el realisme no ens pot eximir de considerar la complexitat dels escenaris.

No hi ha una resposta simple a la pregunta de com podem viure junts.

No satisfan aquelles respostes amb gust amarg (que semblen realistes) dels que diuen que no hi ha res a fer. En el nostre món en que tot es transmet i tot es comunica, no podem viure aïllats.

Tampoc no hi valen les respostes que permetin ser aplicades com si fossin receptes universals, a la nostra identitat, a la nostra història, i al món sencer.

Per viure amb els altres hem d'entendre qui són i no només dir qui som nosaltres i oferir-los el nostre model.

Tanmateix, apareixen algunes exigències comunes i alguns valors:

La paciència, alimentada per l'interès, i l'esperança ajuden a entendre'ns dins la complexitat.

Per tant: dedicar més temps i més atenció als fets i a les persones que passen davant dels nostres ulls.

Però nosaltres tenim pressa i ens abandonem a fórmules simplificades i cridaneres. Ens cal més gust per conèixer què significa aprendre a distingir. Distingir és fonamental per evitar crear monstres o fantasmes en el laboratori del nostre pensament.

Cadascú llegeix el present des del seu punt de vista, però tots estem cridats a fer un esforç raonable per pensar respostes possibles a la pregunta de com podem viure junts. Per això cal mirar l'altre cara a cara i entendre'l, no només mirar-se un mateix i el propi grup. En lloc de solucions superficials,

calen nous pensaments raonables sobre el futur: la valentia d'una intel·ligència pacient que pot recórrer a l'acumulació de recursos i d'informacions generada durant dècades.

Hem de fer créixer una "cultura compartida", és a dir una consciència d'haver de conviure d'una manera responsable i tenir interessos comuns més enllà de les diferències. Som davant d'un fenomen extraordinari: mai com ara les persones no hem gaudit de tanta alfabetització. Homes i dones som comunicadors i usuaris d'idees i de cultura. Sense la participació de tothom, no es pot fer res.

Hem de saber parlar a la gent del nostre temps, motivar-los i involucrar-los. Tot i que som davant de grans potències econòmiques i polítiques, els homes i dones tenim més pes que abans. Per això l'autoritarisme cada vegada té una existència més difícil.

Mirem poc la cara els nostres semblants. En un quart de segle els habitants de la terra han canviat. L'actitud de l'alfabetitzat cap al seu propi destí és diferent del no alfabetitzat. L'emigració massiva, que busca una qualitat de vida millor, revela una revolució mental. S'adquireix la capacitat de mirar fora de l'ambient social i familiar propi i situar-se en un món més ampli.

I les religions?

Cal trobar una idea forta en l'àmbit de les grans tradicions religioses que ens permeti viure junts en el respecte a la diversitat, cultivant la fe i la identitat.

Actualment es destaca la idea del pacte. Semblaria que el pacte ve de la tradició religiosa. Però aquí no es tracta del pacte de Déu amb Abraham (origen de la fe hebrea), sinó del pacte de Déu amb Noè. Noè reconeix Déu com a creador i rep el manament de no vessar sang. A la llum d'aquest pacte es col·loquen les diferències amb els altres.

Caldria, potser, una reedició del pacte de Noè entre les persones.

El seu símbol és l'arc de sant Martí que abraça totes les terres. Avui aquest símbol s'ha convertit en símbol de pau.

La terra –llegim en el llibre del Gènesi- és responsabilitat de l'home. No s'ha de vessar la sang de l'home. És un pacte de respecte, en la responsabilitat, d'un cap de món a l'altre.

Està escrit en el pacte de Noè: "Demandaré comptes de la vida de l'home a l'home, a qualsevol germà seu". El primer homicidi de la tradició bíblica, el d'Abel per Caïm, va ser executat per un home que va respondre amb aquestes paraules al qui li preguntava on era Abel, el seu germà: "No ho sé, ¿que potser sóc el guardià del meu germà?"

El pacte de Noè afirma que a tots se'ns demanarà compte de la vida dels altres. Qui no respecta aquest pacte introdueix en la història una violència que l'acabarà arrossegant.

Les religions poden, en un món tan complex, educar a viure junts en aquesta idea del pacte. El pacte és l'art de reconciliar junts les diferències i també el sentit del límit que representa l'altre. El pacte és la base d'una cultura compartida que reconeix les diferències. El pacte proposa el respecte d'aquell límit que és l'existència de l'altre i que és la realitat.

Tots som diferents, difícilment unificables, però estem units per moltes connexions culturals, polítiques, financeres i geogràfiques, positives i negatives.

Han desaparegut els imperis i les ideologies unificadores. S'han escurçat les distàncies i els que eren lluny ara són a prop gràcies a la immigració. Es desfan vells vincles i en neixen de nous. En conèixer i conciliar alteritat, connexions, distàncies, proximitats i mestissatges, exercim aquell art de la convivència fruit del realisme polític i de l'esperança humana i religiosa. És el realisme davant el món plural. És l'esperança de que no es repeteixi la violència en el conflicte. És la realització d'una civilització formada per moltes civilitzacions.

La consciència de la necessitat de la civilització de la convivència és una cultura que prepara la realitat d'un o més pactes per viure junts.

Aquesta cultura de la convivència feta de fugir de qualsevol pensament purità i fonamentalista, d'intel·ligència pacient, de capacitat de distingir i de capacitat pel pacte és la que us desitjo, molt vehementment, per avui i pel futur.